

Redaktør Niels Kristian Mortensen i hjemmet. Privatfoto

Grindstedes legendariske Redakteur: Niels Kristian Mortensen

Om få dage - søndag den 29. oktober - vender tre kendte journalister hjem til deres barndomsby Grindsted for at møde deres læremester og kollega redaktør Claus Sørensen ved et arrangement på Tinghusgade 16 i Grindsted. Historiker Louis Bülow kigger her tilbage på én af Grindsted-journalisternes forgængere fra fordums dage, Niels Kristian Mortensen, der i tre årtier virkede på Grindsted-egnen som lokalredaktør på Vejle Amts Folkeblad og senere Midtjysk Ugeblad. Og også som Grindstedes navnkundige julemand.

HISTORIE

Louis Bülow
forfatter og historiker, Aarhus
redaktion.grindsted@jv.dk

GRINDSTED: Midt i 1950'erne flyttede den 29-årige Niels Kristian Mortensen fra Østjyllands idylliske bække og dale til de flade hedesletter ved Grindsted for at overtage en stilling som lokalredaktør for Vejle Amts Folkeblad. Igennem nogle år havde den velestimerede journalist arbejdet som redaktør for Aarhus Amtstidende i Skanderborg og som redaktør af Odder Dagblad.

I tre årtier udstrålede redaktør Mortensen – i folkemunde kærligt kaldt *Morten* – redelighed og jysk besindighed i sit virke på avisen og

senere på Midtjysk Ugeblad. Med sin uundværlige cigar, den nærmest pompøse statur og stoute skikkelse indgød han sine omgivelser en følelse af ro, nærvær og tryghed. Han var jovial, slagfærdig og en spasmer af Guds nåde, altid med et lunt glimt i øjet.

Som bladmand af den gamle skole værnede han om traditioner, værdier og dyder uden særlig hang til at slå sig løs i synspunkter eller sprænge rammer. En loyal og nysgerrig referent i det lokale dagliglivs mangfoldighed, uden en Cavling-pris i maven eller ambitioner om dybdeborende og afslørende journalistik.

I årenes løb dækkede han et hav af små og store begivenheder på egnen lige fra møder i sognenes avler-

foreninger for høns, bier og kaniner over den årlige Fugleskydning i De Danske Forsvarsbrødre med gule ærter på Hansens Hotel til fornemme royale besøg i lokalområdet.

Intet for stort, intet for småt

wwFor Morten var intet for stort, intet for småt. Trofast bakkede han op om lokale tiltag med respekt for det faktum, at missede avisen at omtale et bestemt arrangement, mødte kun ganske få og alene dem fra inderkredsen frem. Beskeden spaltepads, og tre gange så mange blev lokket af huse.

Han stillede op til såvel regnskabsaflæggelse på Lego som til besigtigelse af et kæmpegræskar hos husmanden fra svende kar-

toffelrække, derude hvor kragerne vender. Lige hjemmefant færdedes han til receptioner på bonede gulve, til pindemadder og boblevand i erhvervslivets direktionslokaler som til kaffe og æblekage hos Kathrine og Johannes på Hejnsvig Mark.

Altid var Morten én af dem, der havde tid til at tage en hyggesnak med gutterne på Torvets bænke. Han var på fornavn med de fleste, på hat med de store og på bajer med bumsen.

Med sin gode hukommelse var Morten et omvandrende kartotek over mennesker fra hele egnen - hvor de boede, hvad de bedrev, deres fortid, deres fritidsinteresser, og hvem de var i familie med. Med levende interesse fulgte han med i

alt, der rørte sig i lokalsamfundet, og han sagde aldrig nej, når han blev bedt om at agere toastmaster, ordstyrer ved møder eller guide for erhvervsfolk, husmødre eller pensionister.

Altid forholdt han sig objektivt og fair i sit mangeårige virke som redaktør, altid ordholdende med høj journalistisk etik og æresbegreber som særkende. Uden slinger i valsen fulgte han mottoet, at journalister skal være *referenter og budbringere og berette, ikke mene*. Med kærlighed til sine læsere og med journalistens medfødte nysgerrighed formidlede han sine historier uden at skrive ned til den al-

Grindstedts legendariske Redakteur: Niels Kristian Mortensen

← FORTSAT FRA
SIDE 4

mindelige læser eller op til akademikeren.

Årets m/k i Grindsted

Morten blev i december 1990 kåret til Årets m/k i Grindsted og fik få dage før jul overrakt en unik Jydepotte med kogler formet som nissefar og nisseemor. Som et symbol på hans indsats som byens elskede julemand. Han kvitterede med at takke for at få lov til: "i det små at være med til at gøre andre glade..."

Og netop glæde og opmuntring spredte Morten og de andre julenisser i årevis blandt syge børn på børneafdelingen på Grindsted Sygehus, hvor mange måtte tilbringe deres juleaften blandt skærme, dropstativer og hvidklædte sygeplejersker.

Når julemanden og nisserne kom på besøg med hvidt skæg, røde nissehuer og flotte jule-dragter med hvide plyskanter og store lommer fyldt med slikposer, blev de mødt af barneøjne, der tindrede af glæde og forventning.

I forbindelse med hæderen som Årets m/k optrådte Morten som pladevender i Lokalradio Grindsted og præsenterede blandt andre Ejvind Skov og hans landeplage Hedepigen, harmonikapigerne Anette og Vibeke og vor troubadour Helge Engelbrecht.

En søndag i december...

Konturerne af et fjernt erindringsbillede fra en søndag i december i fordums dage trænger sig på og bærer tilbage til barndommens juleoptog i Grindsted.

Julens budskab om godhed og næstekærlighed lyste bogstaveligt talt fra den digre julemand og de små nisser, som de stod dér og vinkede til hundredevis af glade børn og barnlige sjæle. De små poder blev ført til julehøjtidens forjættede land med hvidklædte gader og stræder, mens blide snefnug drysede sit funkende slør. I det fjerne høretes klokkerne i Hedens Domkirke kime julen ind.

Der flød om ikke med mælk og honning, så dog med glimmer og blændende lys fra butikernes stemningsfyldte juleudstillinger. Flotte neonlys og lækre lysreklamer strålede om kap med mekaniske tog på skinner, nikkende jule-

nisser og kunstige snelandskaber.

Set med et barns øjne var juleoptøget i Grindsted årets glade tid, årets fest. Årtier senere var barndommens illusioner tæt ved at bryde, da voksne hårdnakket påstod, at den elskede julemand med det milde åsyn i virkeligheden skulle være redaktør Mortensen...

Det tør siges, at der bogstaveligt talt ikke kunne findes den begivenhed hér på egnen, som den gamle redaktør ikke havde beskæftiget sig med. Havde nogen brækket et ben, og man ikke kunne læse om det i avisen, var der sikkert kun tale om en forstuvning. Andre har med et lunt glimt i øjet fortalt, at selv om der måtte falde en atombombe, blev det ikke taget med i avisens spalter, før redaktør Mortensen ved selvsyn havde kunnet konstaterer fakta.

Folkekær lokalredaktør

Morten havde et varmt hjerte og et stort socialt sindelag med hele vejen, ligesom der lå gemt en følsom romantiker i den gamle redaktør. Da han på et tidspunkt var blevet indlagt på sygehuset, havde gode venner stillet et lille medicinglas med vintergækker på sygebordet.

Med Mortens egne ord: "Jeg må indrømme, at jeg et par gange om natten trykkede på lyskontakten i sygebordet for blot at kigge nærmere på de små forårsbebudere. Fremfor at tænke på sygdom og vand og blod gennem slanger både ind og ud af legemet, så tænkte jeg på det vennesind, der lå bag gaven."

Redaktør Niels Kristian Mortensen døde for 25 år siden den 27. juli 1992, kun 64 år gammel, og efterlod sig sin hustru, livsledsager og allerbedste ven Bodil.

Tilbage står mindet om en hædersmand, der dengang ragede op som et fyrtårn i Grindstedts skrevne presse. Hér taler vi ikke om én af medieverdens berømte solkelhelte med en Cavling-pris hængt om halsen.

Vi taler om en folkekær lokalredaktør, der af sine bysbørn blev omgærdet med dybfølt sympati og næsten hellig respekt. En legendarisk Redakteur af hjertet, der så sin gerning som et kald, en passion, og tillige en gudsbenådet journalist og fortæller, der forstod at få en god historie til at funkke og inspirere.

Niels Kristian Mortensen var engang - og derfor vil han altid være ...

Mortensen (øverst i fotoet med blok og tophue) var på pletten, da Helge Engelbrecht i 1987 havde vundet det danske Melodi Grand Prix og dengang blev modtaget af 600 bysborgere på torvet i Ansager. Arkivfoto

Redaktør Niels Kristian Mortensen med sin hustru Bodil. Privatfoto

“

VI TALER OM EN FOLKEKÆR LOKALREDAKTØR, DER AF SINE BYSBØRN BLEV OMGÆRDET MED DYBFØLT SYMPATI OG NÆSTEN HELLIG RESPEKT. EN LEGENDARISK REDAKTEUR AF HJERTET, DER SÅ SIN GERNING SOM ET KALD, EN PASSION, OG TILLIGE EN GUDSBE- NÅDET JOURNALIST OG FORTÆLLER, DER FORSTOD AT FÅ EN GOD HISTORIE TIL AT FUNKLE OG INSPIRERE.